

Warszawa, dnia 30 sierpnia 2017 r.

Poz. 1632

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ¹⁾**

z dnia 18 sierpnia 2017 r.

w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych

Na podstawie art. 117 ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) rodzaje publicznych placówek i ośrodków, o których mowa w art. 117 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zwanej dalej „ustawą”, oraz ich zadania;
- 2) warunki, organizację i tryb prowadzenia kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych oraz rodzaje tych form;
- 3) warunki organizowania i prowadzenia kwalifikacyjnych kursów zawodowych, o których mowa w art. 4 pkt 35 ustawy, przez podmioty wymienione w art. 117 ust. 2 ustawy;
- 4) sposoby potwierdzania efektów kształcenia uzyskanych w wyniku ukończenia kształcenia realizowanego w poszczególnych formach pozaszkolnych;
- 5) wzory dokumentów wydawanych po ukończeniu kształcenia realizowanego w poszczególnych formach pozaszkolnych;
- 6) warunki i tryb wnoszenia odpłatności za kształcenie ustawiczne prowadzone w formach pozaszkolnych w publicznych placówkach i ośrodkach, o których mowa w art. 117 ust. 1 pkt 2 ustawy.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) podstawie programowej kształcenia w zawodach – należy przez to rozumieć przepisy wydane na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy;
- 2) podstawie programowej kształcenia ogólnego – należy przez to rozumieć przepisy wydane na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. b, c, e oraz g ustawy;
- 3) klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego – należy przez to rozumieć przepisy wydane na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy;
- 4) placówce – należy przez to rozumieć placówkę kształcenia ustawicznego i placówkę kształcenia praktycznego, o których mowa w art. 2 pkt 4 ustawy;
- 5) ośrodku – należy przez to rozumieć ośrodek doksztalcania i doskonalenia zawodowego, o którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy;

---

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. poz. 1903).

- 6) młodocianym pracowniku – należy przez to rozumieć młodocianego pracownika w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 1666, 2138 i 2255 oraz z 2017 r. poz. 60 i 962);
- 7) efektach kształcenia wspólnych dla wszystkich zawodów, efektach kształcenia wspólnych dla wszystkich zawodów w zakresie organizacji pracy małych zespołów, efektach kształcenia wspólnych dla zawodów w ramach obszaru kształcenia stanowiących podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów, części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji – należy przez to rozumieć odpowiednie efekty kształcenia określone w podstawie programowej kształcenia w zawodach.

§ 3. Kształcenie ustawiczne prowadzi się w następujących formach pozaszkolnych:

- 1) kwalifikacyjny kurs zawodowy;
- 2) kurs umiejętności zawodowych;
- 3) kurs kompetencji ogólnych;
- 4) turnus doksztalcania teoretycznego młodocianych pracowników;
- 5) kurs, inny niż wymienione w pkt 1–3, umożliwiający uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych.

§ 4. 1. Kwalifikacyjny kurs zawodowy jest prowadzony według programu nauczania uwzględniającego podstawę programową kształcenia w zawodach, w zakresie jednej kwalifikacji. Ukończenie kwalifikacyjnego kursu zawodowego umożliwia przystąpienie do egzaminu potwierdzającego kwalifikację w zawodzie przeprowadzanego na warunkach określonych w rozdziale 3b ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.²⁾), zwanej dalej „ustawą o systemie oświaty”.

2. Minimalna liczba godzin kształcenia na kwalifikacyjnym kursie zawodowym jest równa minimalnej liczbie godzin kształcenia zawodowego określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodach dla danej kwalifikacji, z zastrzeżeniem § 20 ust. 5.

3. Liczba słuchaczy uczestniczących w kwalifikacyjnym kursie zawodowym prowadzonym przez publiczne szkoły, placówki lub ośrodki wynosi co najmniej 20. Za zgodą organu prowadzącego liczba słuchaczy może być mniejsza niż 20.

§ 5. Warunki i tryb organizowania praktycznej nauki zawodu na kwalifikacyjnym kursie zawodowym określają przepisy wydane na podstawie art. 120 ust. 4 ustawy.

§ 6. Podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy jest obowiązany poinformować okręgową komisję egzaminacyjną o rozpoczęciu kształcenia na kwalifikacyjnym kursie zawodowym w terminie 14 dni od daty rozpoczęcia tego kształcenia. Informacja powinna zawierać:

- 1) oznaczenie podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy;
- 2) nazwę i symbol cyfrowy zawodu, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, oraz nazwę i oznaczenie kwalifikacji, zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodach, w zakresie której jest prowadzone kształcenie;
- 3) termin rozpoczęcia i zakończenia kwalifikacyjnego kursu zawodowego;
- 4) wykaz słuchaczy kwalifikacyjnego kursu zawodowego, zawierający imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia oraz numer PESEL słuchacza, a w przypadku słuchacza, który nie posiada numeru PESEL – numer dokumentu potwierdzającego jego tożsamość.

§ 7. Osoba podejmująca kształcenie na kwalifikacyjnym kursie zawodowym posiadająca:

- 1) dyplom potwierdzający kwalifikacje zawodowe lub inny równorzędny,
- 2) świadectwo uzyskania tytułu zawodowego, dyplom uzyskania tytułu mistrza lub inny równorzędny,
- 3) świadectwo czeladnicze lub dyplom mistrzowski,
- 4) świadectwo ukończenia szkoły prowadzącej kształcenie zawodowe,

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1954, 1985 i 2169 oraz z 2017 r. poz. 60, 949 i 1292.

- 5) świadectwo ukończenia liceum profilowanego,
- 6) świadectwo potwierdzające kwalifikację w zawodzie,
- 7) zaświadczenie o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego

– jest zwalniana, na swój wniosek złożony podmiotowi prowadzącemu kwalifikacyjny kurs zawodowy, z zajęć dotyczących odpowiednio treści kształcenia lub efektów kształcenia zrealizowanych w dotychczasowym procesie kształcenia, o ile sposób organizacji kształcenia na kwalifikacyjnym kursie zawodowym umożliwi takie zwolnienie.

§ 8. Osoba podejmująca kształcenie na kwalifikacyjnym kursie zawodowym posiadająca zaświadczenie o ukończeniu kursu umiejętności zawodowych, o którym mowa w § 11 ust. 2, jest zwalniana, na swój wniosek złożony podmiotowi prowadzącemu kwalifikacyjny kurs zawodowy, z zajęć dotyczących efektów kształcenia zrealizowanych na tym kursie umiejętności zawodowych.

§ 9. 1. Kwalifikacyjny kurs zawodowy kończy się zaliczeniem w formie ustalonej przez podmiot prowadzący kurs.

2. Osoba, która uzyskała zaliczenie, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego. Wzór zaświadczenia określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 10. 1. Kurs umiejętności zawodowych może być prowadzony przez placówkę lub ośrodek.

2. Kurs umiejętności zawodowych jest prowadzony według programu nauczania uwzględniającego podstawę programową kształcenia w zawodach, w zakresie:

- 1) jednej z części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach danej kwalifikacji albo
- 2) efektów kształcenia wspólnych dla wszystkich zawodów oraz wspólnych dla zawodów w ramach obszaru kształcenia stanowiących podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów, albo
- 3) efektów kształcenia wspólnych dla wszystkich zawodów w zakresie organizacji pracy małych zespołów.

3. Minimalna liczba godzin kształcenia na kursie umiejętności zawodowych:

- 1) w przypadku kształcenia w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 – jest równa ilorazowi liczby godzin kształcenia przewidzianych dla danej kwalifikacji w podstawie programowej kształcenia w zawodach i liczby części efektów kształcenia wyodrębnionych w ramach tej kwalifikacji;
- 2) w przypadku kształcenia w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 – jest równa minimalnej liczbie godzin kształcenia w zakresie efektów kształcenia wspólnych dla wszystkich zawodów oraz wspólnych dla zawodów w ramach danego obszaru kształcenia stanowiących podbudowę do kształcenia w zawodzie lub grupie zawodów, określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodach dla danego zawodu;
- 3) w przypadku kształcenia w zakresie, o którym mowa w ust. 2 pkt 3 – wynosi 30 godzin.

§ 11. 1. Kurs umiejętności zawodowych kończy się zaliczeniem w formie ustalonej przez podmiot prowadzący kurs.

2. Osoba, która uzyskała zaliczenie, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kursu umiejętności zawodowych. Wzór zaświadczenia określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 12. 1. Kurs kompetencji ogólnych może być prowadzony przez placówkę lub ośrodek.

2. Kurs kompetencji ogólnych jest prowadzony według programu nauczania uwzględniającego dowolnie wybraną część podstawy programowej kształcenia ogólnego.

3. Minimalny wymiar kształcenia na kursie kompetencji ogólnych wynosi 30 godzin.

§ 13. 1. Kurs kompetencji ogólnych kończy się zaliczeniem w formie ustalonej przez podmiot prowadzący kurs.

2. Osoba, która uzyskała zaliczenie, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu kursu kompetencji ogólnych. Wzór zaświadczenia określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 14. 1. Turnus doksztalania teoretycznego młodocianych pracowników w zakresie danego zawodu jest prowadzony przez ośrodek.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach turnusy mogą być organizowane dla młodocianych pracowników dokształcających się teoretycznie w zakresie różnych zawodów.

3. Turnus dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników realizuje zajęcia w wymiarze odpowiednim do zakresu dokształcania teoretycznego, na które został skierowany młodociany pracownik.

4. Liczba młodocianych pracowników uczestniczących w turnusie dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników organizowanym przez publiczny ośrodek wynosi co najmniej 20. Za zgodą organu prowadzącego liczba młodocianych pracowników uczestniczących w turnusie może być mniejsza niż 20.

§ 15. 1. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności w przypadkach losowych, dyrektor ośrodka, w ramach turnusu, może zorganizować dokształcanie teoretyczne młodocianych pracowników, prowadząc konsultacje indywidualne.

2. Liczba godzin konsultacji indywidualnych wynosi co najmniej 20% liczby godzin przewidzianej na kształcenie zawodowe teoretyczne, określonej w przepisach wydanych na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 3 ustawy.

§ 16. 1. Młodociani pracownicy są przyjmowani na turnusy dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników na podstawie skierowania wydanego przez:

- 1) pracodawcę albo
- 2) szkołę – w przypadku gdy szkoła nie ma możliwości zrealizowania kształcenia zawodowego teoretycznego.

2. Skierowanie zawiera:

- 1) imię i nazwisko młodocianego pracownika oraz datę i miejsce jego urodzenia;
- 2) numer PESEL młodocianego pracownika, a w przypadku młodocianego pracownika, który nie posiada numeru PESEL – numer dokumentu potwierdzającego jego tożsamość;
- 3) nazwę pracodawcy albo szkoły kierujących młodocianego pracownika na turnus dokształcania teoretycznego;
- 4) nazwę i symbol cyfrowy zawodu, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, oraz zakres dokształcania teoretycznego.

3. Skierowanie składa się do dyrektora ośrodka w określonym przez niego terminie.

§ 17. Młodociany pracownik, który ukończył turnus dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników. Wzór zaświadczenia określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 18. 1. Kurs, o którym mowa w § 3 pkt 5, może być prowadzony przez placówkę lub ośrodek.

2. Osoba, która ukończyła kurs, o którym mowa w § 3 pkt 5, otrzymuje zaświadczenie o ukończeniu tego kursu. Wzór zaświadczenia określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.

3. W przypadku kursu realizowanego na podstawie odrębnych przepisów zaświadczenie, o którym mowa w ust. 2, wydaje się na wniosek osoby, która ukończyła kurs.

§ 19. 1. Podmioty prowadzące kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, o których mowa w § 3 pkt 1–4, zapewniają:

- 1) kadre dydaktyczną posiadającą kwalifikacje określone odpowiednio w przepisach wydanych na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2017 r. poz. 1189) lub na podstawie art. 120 ust. 4 ustawy;
- 2) odpowiednie pomieszczenia wyposażone w sprzęt i pomoce dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację kształcenia;
- 3) bezpieczne i higieniczne warunki pracy i nauki;
- 4) warunki organizacyjne i techniczne umożliwiające udział w kształceniu osobom niepełnosprawnym;
- 5) nadzór służący podnoszeniu jakości prowadzonego kształcenia.

2. Podmioty prowadzące kursy, o których mowa w § 3 pkt 5, zapewniają kadre dydaktyczną posiadającą kwalifikacje zawodowe odpowiednie do rodzaju prowadzonego kształcenia oraz spełniają wymagania określone w ust. 1 pkt 2–5.

§ 20. 1. Turnus doksztalcania teoretycznego młodocianych pracowników, a także zajęcia praktyczne i laboratoryjne, realizowane w ramach pozostałych form kształcenia ustawicznego, mogą być prowadzone wyłącznie jako stacjonarne.

2. Kształcenie prowadzone w formie stacjonarnej odbywa się co najmniej przez trzy dni w tygodniu.

3. Kształcenie w formie zaocznej odbywa się co najmniej raz na dwa tygodnie przez dwa dni.

4. Częstotliwość zajęć na kursie, o którym mowa w § 3 pkt 5, określa podmiot prowadzący ten kurs.

5. W przypadku kwalifikacyjnego kursu zawodowego prowadzonego w formie zaocznej minimalna liczba godzin kształcenia zawodowego nie może być mniejsza niż 65% minimalnej liczby godzin kształcenia zawodowego określonej w podstawie programowej kształcenia w zawodach dla danej kwalifikacji.

6. Podmioty prowadzące kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość zapewniają:

- 1) dostęp do oprogramowania, które umożliwia synchroniczną i asynchroniczną interakcję między słuchaczami lub uczestnikami a osobami prowadzącymi zajęcia;
- 2) materiały dydaktyczne przygotowane w formie dostosowanej do kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
- 3) bieżącą kontrolę postępów w nauce słuchaczy lub uczestników, weryfikację ich wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, w formie i terminach ustalonych przez podmiot prowadzący kształcenie;
- 4) bieżącą kontrolę aktywności osób prowadzących zajęcia.

7. Podmioty, o których mowa w ust. 6, są obowiązane zorganizować szkolenie dla słuchaczy lub uczestników przed rozpoczęciem zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, dotyczące metod i zasad kształcenia oraz obsługi wykorzystywanego oprogramowania.

8. Zaliczenie kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie może odbywać się z wykorzystaniem tych metod i technik.

9. Wymiar godzin zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość określa podmiot prowadzący kształcenie ustawiczne z wykorzystaniem tych metod i technik.

§ 21. 1. Podmioty prowadzące kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych prowadzą dokumentację dla każdej formy prowadzonego kształcenia.

2. Dokumentacja obejmuje:

- 1) program nauczania;
- 2) dziennik zajęć;
- 3) protokół z przeprowadzonego zaliczenia;
- 4) ewidencję wydanych zaświadczeń.

3. Do dziennika zajęć wpisuje się:

- 1) imiona i nazwiska słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych lub uczestników kształcenia w innych formach pozaszkolnych;
- 2) liczbę godzin zajęć;
- 3) tematy zajęć.

4. W dzienniku zajęć odnotowuje się obecność słuchaczy i uczestników, o których mowa w ust. 3 pkt 1.

5. Ewidencja wydanych zaświadczeń, o której mowa w ust. 2 pkt 4, zawiera:

- 1) imię i nazwisko, adres zamieszkania oraz numer PESEL osoby, której wydano zaświadczenie, a w przypadku osoby, która nie posiada numeru PESEL – numer dokumentu potwierdzającego jej tożsamość;
- 2) datę wydania zaświadczenia;
- 3) numer zaświadczenia;
- 4) potwierdzenie odbioru zaświadczenia.

6. Dziennik zajęć może być prowadzony także w postaci elektronicznej; dziennik prowadzony w postaci elektronicznej jest zwany dalej „dziennikiem elektronicznym”.

7. Prowadzenie dziennika elektronicznego wymaga:

- 1) zachowania selektywności dostępu do danych stanowiących dziennik elektroniczny;
- 2) zabezpieczenia danych stanowiących dziennik elektroniczny przed dostępem osób nieuprawnionych;
- 3) zabezpieczenia danych stanowiących dziennik elektroniczny przed zniszczeniem, uszkodzeniem lub utratą;
- 4) rejestrowania historii zmian i ich autorów;
- 5) umożliwienia bezpłatnego wglądu do dziennika elektronicznego uczestnikom kształcenia w formach pozaszkolnych, o których mowa w § 3 pkt 1–3 i 5, w zakresie ich dotyczącym;
- 6) umożliwienia bezpłatnego wglądu do dziennika elektronicznego rodzicom uczestników turnusów dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników, w zakresie dotyczącym ich dzieci, a także podmiotom, o których mowa w § 16 ust. 1.

8. System informatyczny służący do prowadzenia dzienników elektronicznych powinien umożliwiać eksport danych do formatu XML oraz sporządzenie w postaci papierowej dziennika, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.

9. W przypadku prowadzenia dziennika elektronicznego wyłącznie w postaci elektronicznej wpisanie przez prowadzącego zajęcia w dzienniku elektronicznym tematu zajęć jest równoznaczne z potwierdzeniem przeprowadzenia tych zajęć.

10. W terminie 10 dni od dnia zakończenia kształcenia dane stanowiące dziennik elektroniczny zapisuje się na informatycznym nośniku danych, według stanu odpowiednio na dzień zakończenia kształcenia, w sposób zapewniający możliwość:

- 1) sprawdzenia integralności danych stanowiących dziennik elektroniczny przez zastosowanie kwalifikowanego podpisu elektronicznego;
- 2) weryfikacji kwalifikowanego podpisu elektronicznego lub danych identyfikujących;
- 3) odczytania danych stanowiących dziennik elektroniczny w okresie przewidzianym dla prowadzenia dziennika, o którym mowa w ust. 2 pkt 2.

§ 22. Kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych prowadzi się na podstawie programu nauczania, który zawiera:

- 1) nazwę formy kształcenia;
- 2) czas trwania, liczbę godzin kształcenia i sposób jego organizacji;
- 3) wymagania wstępne dla uczestników i słuchaczy, które w przypadku słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych i uczestników kursów umiejętności zawodowych uwzględniają także szczególne uwarunkowania lub ograniczenia związane z kształceniem w danym zawodzie określone w przepisach w sprawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego;
- 4) cele kształcenia i sposoby ich osiągnięcia, z uwzględnieniem możliwości indywidualizacji pracy słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych lub uczestników kształcenia w innych formach pozaszkolnych, w zależności od ich potrzeb i możliwości;
- 5) plan nauczania określający nazwę zajęć oraz ich wymiar;
- 6) treści nauczania w zakresie poszczególnych zajęć;

- 7) opis efektów kształcenia;
- 8) wykaz literatury oraz niezbędnych środków i materiałów dydaktycznych;
- 9) sposób i formę zaliczenia.

§ 23. Publicznymi placówkami kształcenia ustawicznego są centra kształcenia ustawicznego.

§ 24. 1. Centrum kształcenia ustawicznego może prowadzić kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, o których mowa w § 3 pkt 1–3 i 5, a także w szkołach dla dorosłych, jeżeli takie szkoły wchodzi w skład centrum.

2. Centrum kształcenia ustawicznego może ponadto realizować zadania z zakresu praktycznej nauki zawodu, wynikające z programu nauczania dla danego zawodu.

3. Szczegółową organizację, sposób i warunki prowadzenia kształcenia w szkołach dla dorosłych wchodzących w skład centrum kształcenia ustawicznego określają przepisy dotyczące szkół publicznych.

§ 25. Centrum kształcenia ustawicznego może współpracować z innymi podmiotami prowadzącymi kształcenie ustawiczne w kraju i za granicą.

§ 26. Publicznymi placówkami kształcenia praktycznego są centra kształcenia praktycznego.

§ 27. 1. Centrum kształcenia praktycznego realizuje zadania z zakresu praktycznej nauki zawodu, wynikające z programu nauczania dla danego zawodu, polegające w szczególności na prowadzeniu:

- 1) zajęć praktycznych dla uczniów szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w zakresie całego lub części programu nauczania dla danego zawodu;
- 2) zajęć uzupełniających dla młodocianych pracowników, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 120 ust. 4 ustawy.

2. Centrum kształcenia praktycznego może prowadzić także kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, o których mowa w § 3 pkt 1–3 i 5.

§ 28. Centrum kształcenia praktycznego może współpracować z placówkami doskonalenia nauczycieli w zakresie doskonalenia umiejętności zawodowych nauczycieli kształcenia zawodowego.

§ 29. 1. Publiczne ośrodki realizują turnusy dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników, o których mowa w § 3 pkt 4, a także mogą prowadzić kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, o których mowa w § 3 pkt 1–3 i 5.

2. Publiczny ośrodek może ponadto organizować dokształcanie teoretyczne młodocianych pracowników zatrudnionych u pracodawców w celu nauki zawodu i uczęszczających do branżowych szkół I stopnia – w zakresie kształcenia zawodowego teoretycznego, w przypadku gdy szkoła nie ma możliwości zrealizowania tego kształcenia.

§ 30. 1. Organy prowadzące publiczne ośrodki mogą, w drodze porozumienia, wyznaczyć jeden z tych ośrodków do koordynowania dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników na terenie danego województwa lub województw, po zasięgnięciu opinii organu lub organów sprawujących nadzór pedagogiczny nad tymi ośrodkami.

2. Publiczny ośrodek koordynujący dokształcanie teoretyczne młodocianych pracowników realizuje zadania określone w § 29, a ponadto gromadzi, analizuje i upowszechnia informacje o zakresie i potrzebach dokształcania teoretycznego młodocianych, prowadzonego przez publiczne ośrodki działające na terenie danego województwa lub województw.

3. Porozumienie, o którym mowa w ust. 1, określa w szczególności zadania publicznego ośrodka w zakresie koordynacji dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników oraz warunki finansowania zadań ośrodka w tym zakresie.

§ 31. Publiczne placówki i ośrodki współpracują z:

- 1) pracodawcami w zakresie:
  - a) organizacji i prowadzenia kształcenia praktycznego,
  - b) przygotowania oferty kształcenia w formach pozaszkolnych, zgodnej z oczekiwaniami pracodawców,
  - c) kształcenia ustawicznego pracowników;

- 2) urzędami pracy w zakresie szkolenia osób zarejestrowanych w tych urzędach;
- 3) innymi podmiotami prowadzącymi kształcenie ustawiczne w zakresie zadań statutowych.

§ 32. 1. Publiczne placówki i ośrodki sporządzają na każdy rok szkolny plan kształcenia zawierający:

- 1) wykaz pozaszkolnych form kształcenia;
- 2) czas trwania kształcenia i wymiar godzin kształcenia realizowanego w poszczególnych formach pozaszkolnych;
- 3) planowaną liczbę słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych lub uczestników kształcenia w innych formach pozaszkolnych;
- 4) nazwę i symbol cyfrowy zawodu, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego, oraz nazwę i oznaczenie kwalifikacji, zgodnie z podstawą programową kształcenia w zawodach – w przypadku kształcenia w formach, o których mowa w § 3 pkt 1 i 2.

2. Publiczne ośrodki sporządzają także plan doksztalcania teoretycznego młodocianych pracowników na dany rok szkolny na podstawie skierowań, o których mowa w § 16, zawierający:

- 1) liczbę młodocianych pracowników, dla których ma być prowadzone doksztalcanie teoretyczne;
- 2) wykaz zawodów, w których ma być prowadzone doksztalcanie teoretyczne, oraz nazwę i symbol cyfrowy zawodu, zgodnie z klasyfikacją zawodów szkolnictwa zawodowego;
- 3) zakres i formę doksztalcania teoretycznego młodocianych pracowników.

3. Plany, o których mowa w ust. 1 i 2, uwzględnia się w arkuszu organizacji publicznych placówek i ośrodków.

§ 33. Warunki i tryb organizowania praktycznej nauki zawodu w centrach kształcenia ustawicznego i centrach kształcenia praktycznego określają przepisy wydane na podstawie art. 120 ust. 4 ustawy.

§ 34. 1. Publiczne placówki i ośrodki mogą pobierać opłaty za kształcenie prowadzone w formach pozaszkolnych, o których mowa w § 3 pkt 2, 3 i 5.

2. Wysokość opłat ustala dyrektor publicznej placówki lub ośrodka w porozumieniu z organem prowadzącym. Opłaty nie mogą przekraczać ponoszonych kosztów kształcenia.

3. Opłaty są wnoszone za cały okres kształcenia, w terminie do dnia rozpoczęcia kształcenia.

4. Dyrektor publicznej placówki lub ośrodka może w uzasadnionych przypadkach przedłużyć termin wniesienia opłaty lub wyrazić zgodę na wniesienie opłaty w ratach.

5. Opłaty wnosi się na rachunek bankowy publicznej placówki lub ośrodka wskazany przez dyrektora.

6. Dyrektor publicznej placówki lub ośrodka może zwolnić w całości lub w części z opłat osobę o niskich dochodach, w szczególności jeżeli dochód tej osoby nie przekracza kwot, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 albo 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.³⁾).

7. Zwolnienie w całości lub w części z opłat następuje na wniosek osoby zainteresowanej.

§ 35. 1. Kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, o których mowa w § 3 pkt 1 i 2, odbywające się według programu nauczania uwzględniającego podstawę programową kształcenia w zawodach, prowadzi się od dnia 1 stycznia 2020 r. na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia.

2. Kształcenie ustawiczne w formach pozaszkolnych, o których mowa w § 3 pkt 1 i 2, odbywające się według programu nauczania uwzględniającego dotychczasową podstawę programową kształcenia w zawodach, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2a ustawy o systemie oświaty, prowadzi się nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2019 r. zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 68a ust. 5 ustawy o systemie oświaty.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 1583, 1948 i 2174 oraz z 2017 r. poz. 38, 60, 624, 777, 1292, 1428 i 1475.

§ 36. 1. Kształcenie ustawiczne w formie pozaszkolnej, o której mowa w § 3 pkt 3, odbywające się według programu nauczania uwzględniającego podstawę programową kształcenia ogólnego dla:

- 1) szkoły podstawowej prowadzi się na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia, z tym że prowadzi się je począwszy od dnia 1 września 2017 r. z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla klasy VII szkoły podstawowej, a od dnia 1 września 2018 r. dla klasy VIII szkoły podstawowej, zgodnie z art. 273 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60 i 949);
- 2) czteroletniego liceum ogólnokształcącego prowadzi się na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia, z tym że prowadzi się je począwszy od dnia 1 września 2019 r. z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla klasy I czteroletniego liceum ogólnokształcącego, a w latach następnych również dla kolejnych klas czteroletniego liceum ogólnokształcącego, zgodnie z art. 275 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe;
- 3) branżowej szkoły I stopnia prowadzi się na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia, z tym że prowadzi się je począwszy od dnia 1 września 2017 r. z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla klasy I branżowej szkoły I stopnia, a w latach następnych również dla kolejnych klas branżowej szkoły I stopnia, zgodnie z art. 277 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe;
- 4) branżowej szkoły II stopnia prowadzi się na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia, z tym że prowadzi się je począwszy od dnia 1 września 2020 r. z podstawy programowej kształcenia ogólnego dla klasy I branżowej szkoły II stopnia, a w latach następnych również dla kolejnych klas branżowej szkoły II stopnia, zgodnie z art. 279 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe.

2. Kształcenie ustawiczne w formie pozaszkolnej, o której mowa w § 3 pkt 3, odbywające się według programu nauczania uwzględniającego dotychczasową podstawę programową kształcenia ogólnego, określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy o systemie oświaty, prowadzi się nie dłużej niż do dnia 31 sierpnia 2023 r. zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 68a ust. 5 ustawy o systemie oświaty.

§ 37. 1. Kształcenie ustawiczne w formie pozaszkolnej, o której mowa w § 3 pkt 4, odbywające się według programu nauczania uwzględniającego podstawę programową kształcenia w zawodach, prowadzi się od dnia 1 września 2017 r. na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia.

2. Kształcenie ustawiczne w formie pozaszkolnej, o której mowa w § 3 pkt 4, odbywające się według programu nauczania uwzględniającego dotychczasową podstawę programową kształcenia w zawodach określoną w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2a ustawy o systemie oświaty, prowadzi się nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2019 r. zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 68a ust. 5 ustawy o systemie oświaty.

§ 38. 1. Kształcenie ustawiczne w formie pozaszkolnej, o której mowa w § 3 pkt 5, prowadzi się od dnia 1 września 2017 r. na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia.

2. W przypadku kursów umożliwiających uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych, o których mowa w § 3 pkt 5, rozpoczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się przepisy wydane na podstawie art. 68a ust. 5 ustawy o systemie oświaty.

§ 39. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2017 r.

Minister Edukacji Narodowej: *A. Zalewska*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej
z dnia 18 sierpnia 2017 r. (poz. 1632)

Załącznik nr 1

WZÓR

.....
(pieczętka podmiotu prowadzącego
kwalifikacyjny kurs zawodowy)

**ZAŚWIADCZENIE
o ukończeniu kwalifikacyjnego kursu zawodowego**

*uprawniające do przystąpienia do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie
w zakresie kwalifikacji wymienionej w zaświadczeniu*

Zaświadcza się, że Pan/i .....
(imię/imiona i nazwisko)

.....
(data urodzenia)

.....
(miejsce urodzenia)

.....
(numer PESEL¹⁾)

ukończył/a kwalifikacyjny kurs zawodowy z zakresu kwalifikacji²⁾ .....

.....
(nazwa i oznaczenie kwalifikacji)

wyodrębnionej w zawodzie ..... w wymiarze ..... godzin

.....
(nazwa i symbol cyfrowy zawodu³⁾)

prowadzony przez .....

.....
(nazwa i adres podmiotu prowadzącego kwalifikacyjny kurs zawodowy)

Zaświadczenie wydano na podstawie § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r.
w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. poz. 1632).

.....
(miejsowość, data)

Nr ..... /20..... r.⁴⁾

.....
(pieczętka i podpis osoby reprezentującej
podmiot prowadzący
kwalifikacyjny kurs zawodowy)

¹⁾ W przypadku osoby, która nie posiada numeru PESEL, należy wpisać nazwę i numer dokumentu potwierdzającego jej tożsamość.

²⁾ Wpisać nazwę i oznaczenie kwalifikacji zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949).

³⁾ Wpisać nazwę i symbol cyfrowy zawodu lub zawodów, w których wyodrębniona jest dana kwalifikacja, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

⁴⁾ Wpisać numer z ewidencji zaświadczeń prowadzonej przez podmiot prowadzący kwalifikacyjny kurs zawodowy.

WZÓR

.....
(pieczętka placówki kształcenia ustawicznego,
placówki kształcenia praktycznego
lub ośrodka dokształcania
i doskonalenia zawodowego)

**ZAŚWIADCZENIE
o ukończeniu kursu umiejętności zawodowych**

*uprawniające osobę podejmującą kształcenie na kwalifikacyjnym kursie zawodowym
do zwolnienia z zajęć prowadzonych w ramach wymienionego w zaświadczeniu kursu*

Zaświadcza się, że Pan/i .....
(imię/imiona i nazwisko)

.....
(data urodzenia)

.....
(miejsce urodzenia)

.....
(numer PESEL¹⁾)

ukończył/a kurs umiejętności zawodowych w zakresie²⁾ .....

..... w wymiarze ..... godzin

prowadzony przez .....

.....
(nazwa i adres placówki kształcenia ustawicznego,
placówki kształcenia praktycznego
lub ośrodka dokształcania i doskonalenia zawodowego)

Zaświadczenie wydano na podstawie § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. poz. 1632).

.....
(miejsce, data)

Nr ..... /20..... r.³⁾

.....
(pieczętka i podpis dyrektora
placówki kształcenia ustawicznego,
placówki kształcenia praktycznego
lub ośrodka dokształcania
i doskonalenia zawodowego)

¹⁾ W przypadku osoby, która nie posiada numeru PESEL, należy wpisać nazwę i numer dokumentu potwierdzającego jej tożsamość.

²⁾ Wpisać odpowiedni zakres kształcenia zgodnie z § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych.

³⁾ Wpisać numer z ewidencji zaświadczeń prowadzonej przez placówkę kształcenia ustawicznego, placówkę kształcenia praktycznego lub ośrodek dokształcania i doskonalenia zawodowego.

WZÓR

.....
(pieczętka placówki kształcenia ustawicznego,
placówki kształcenia praktycznego
lub ośrodka doksztalcania
i doskonalenia zawodowego)

**ZAŚWIADCZENIE
o ukończeniu kursu kompetencji ogólnych**

Zaświadcza się, że Pan/i .....
(imię/ imiona i nazwisko)

.....
(data urodzenia)

.....
(miejsce urodzenia)

.....
(numer PESEL¹⁾)

ukończył/a kurs kompetencji ogólnych w zakresie²⁾ .....

..... w wymiarze ..... godzin

prowadzony przez .....

.....
(nazwa i adres placówki kształcenia ustawicznego,
placówki kształcenia praktycznego
lub ośrodka doksztalcania i doskonalenia zawodowego)

Zaświadczenie wydano na podstawie § 13 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r.
w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. poz. 1632).

.....
(miejscowość, data)

Nr ..... /20.... r.³⁾

.....
(pieczętka i podpis dyrektora
placówki kształcenia ustawicznego,
placówki kształcenia praktycznego
lub ośrodka doksztalcania
i doskonalenia zawodowego)

¹⁾ W przypadku osoby, która nie posiada numeru PESEL, należy wpisać nazwę i numer dokumentu potwierdzającego jej tożsamość.

²⁾ Wpisać nazwę zajęć realizowanych na kursie kompetencji ogólnych zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 1 lit. b, c, e oraz g ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949).

³⁾ Wpisać numer z ewidencji zaświadczeń prowadzonej przez placówkę kształcenia ustawicznego, placówkę kształcenia praktycznego lub ośrodek doksztalcania i doskonalenia zawodowego.

WZÓR

.....
(pieczętka ośrodka doształcacia
i doskonalenia zawodowego)

**ZAŚWIADCZENIE
o ukończeniu doształcacia teoretycznego młodocianych pracowników**

Zaświadcza się, że Pan/i .....
(imię/imiona i nazwisko)

.....
(data urodzenia)

.....
(miejsce urodzenia)

.....
(numer PESEL¹⁾)

ukończył/a turnus doształcacia teoretycznego młodocianych pracowników w zawodzie²⁾ .....

.....
w zakresie³⁾ .....

.....
prowadzony przez .....
(nazwa i adres ośrodka doształcacia i doskonalenia zawodowego)

Zaświadczenie wydano na podstawie § 17 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. poz. 1632).

.....
(miejscowość, data)

Nr ..... /20.... r.⁴⁾

.....
(pieczętka i podpis dyrektora ośrodka
doształcacia i doskonalenia zawodowego)

¹⁾ W przypadku osoby, która nie posiada numeru PESEL, należy wpisać nazwę i numer dokumentu potwierdzającego jej tożsamość, zawierającego jej datę urodzenia.

²⁾ Wpisać nazwę i symbol cyfrowy zawodu zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59 i 949).

³⁾ Wpisać realizowany na turnusie zakres doształcacia teoretycznego młodocianych pracowników.

⁴⁾ Wpisać numer z ewidencji zaświadczeń prowadzonej przez ośrodek doształcacia i doskonalenia zawodowego.

Oceny uzyskane z przedmiotów zawodowych teoretycznych objętych programem nauczania realizowanym na turnusie dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników⁵⁾:

Lp.	Nazwa zajęć	Wymiar godzin zajęć	Ocena ⁶⁾

⁵⁾ Wypełnia się w przypadku młodocianych pracowników skierowanych na turnus dokształcania teoretycznego młodocianych pracowników przez szkołę w przypadku wskazanym w § 16 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. poz. 1632).

⁶⁾ Skala ocen: celujący, bardzo dobry, dobry, dostateczny, dopuszczający, niedostateczny.

WZÓR

.....
(pieczętka placówki kształcenia ustawicznego,
placówki kształcenia praktycznego
lub ośrodka doskazywania
i doskazywania zawodowego)

**ZASWIADCZENIE
o ukończeniu kursu**

Zaswiadcza się, że Pan/i .....
(imię/imiona i nazwisko)

.....
(data urodzenia) .....
(miejsce urodzenia) .....
(numer PESEL¹⁾)

ukończył/a kurs .....
(nazwa kursu)

..... w wymiarze ..... godzin
prowadzony przez .....

.....
(nazwa i adres placówki kształcenia ustawicznego,
placówki kształcenia praktycznego
lub ośrodka doskazywania i doskazywania zawodowego)

Zaswiadczenie wydano na podstawie § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r.
w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U. poz. 1632).

.....
(miejsce, data)

Nr ...../20..... r.²⁾

.....
(pieczętka i podpis dyrektora
placówki kształcenia ustawicznego,
placówki kształcenia praktycznego
lub ośrodka doskazywania
i doskazywania zawodowego)

¹⁾ W przypadku osoby, która nie posiada numeru PESEL, należy wpisać nazwę i numer dokumentu potwierdzającego jej tożsamość.

²⁾ Wpisać numer z ewidencji zaświadczeń prowadzonej przez placówkę kształcenia ustawicznego, placówkę kształcenia praktycznego lub ośrodek doskazywania i doskazywania zawodowego.